

Az MSZMP Budapesti Bizottságának és Budapest Főváros Tanácsának levele

Kedves Elvtársak!

1972—73-ban ünnepeljük Pest, Buda és Óbuda egyesítésének 100. évfordulóját. Az 1872 decemberében elfogadott egyesítési törvény fontos határköve fővárosunk történetének. Ez alkalomból megemlékezünk magáról a történelmi jelentőségű aktrusról, s visszaemlékezünk a száz évre, melynek folyamán Budapest a nemzet számos sorsdöntő eseményének kezdeményezője, illetve színhelye volt.

A felszabadulást követő fejlődés révén a mai Budapest méltó főváros szocialista hazáknak. A centenáriumi tehát nemcsak Budapest, hanem az egész ország ünnepe is, sőt mint-hogy ősszel először itt, és ez alkalomból gyűlnek össze Európa fővárosainak vezetői, európai jelentőséget is kap.

A Budapesti Pártbizottság, a Fővárosi Tanács, a budapesti társadalmi és mozgalmi szervek gazdag programot készítettek a centenáriumra. Kérjük, hogy a program megvalósításában vegyen részt az Önök vállalata, intézménye is. Szeretnénk, hogy a megemlékezésben ereje, tehetősége és lehetősége szerint minden közösség, vállalat, szövetkezet, intézmény és a budapesti lakosok többsége

részt vegyen, ez adja meg az ünnep igazi tartalmát.

Kedves Elvtársak!

Önök a szocializmus építésének, a főváros életének jelentős posztján állnak. Sokat tehetnek azért, hogy közös elhatározás alapján kibontakozó társadalmi munkaakciókba bekapcsolódjanak az irányításuk alatt dolgozó emberek, segítsék az ideit és a jövő évi városfejlesztési tervek megvalósítását.

Kérjük, hogy adottságait, lehetőségeit, a kollektív kezdeményező erejét felhasználva állami, illetve termelési feladatok teljesítése mellett járuljanak hozzá szeretett fővárosunk szépítéséhez, tisztaságának megővéséhez, a lakóterületek csinosításához, a parkok, a közterek építéséhez és rendezéséhez; gondoskodjanak munkahelyük és környezetük rendjéről, hogy a mi Budapestünk ünnepi köntösből fogadják történetének jelentős eseményét.

Elvtársi üdvözléssel:
NÉMETHI KÁROLY,
az MSZMP
Budapesti Bizottságának
első titkára
SZÉPVÖLGYI ZOLTÁN,
Budapest
Főváros Tanácsának elnöke

Készülünk a főváros 100 esztendő szünetnapjára

Vállalati tervek a centenáriumra

CENTENÁRIUMRA KÉSZÜLÜNK. Fialatok és öregek; munkások és művészek; állami vállalatok és társadalmi szervek; mindenki, aki átérzi az évforduló történelmi és politikai jelentőségét, és szívügyének tekinti fővárosunk gyarapodását és gazdagodását. A hagyományok megőrzése mellett a fejlődés folytonosságát biztosítani állampolgári kötelesség, de egy-egy történelmi évforduló ösztönöz bennünket arra, hogy még többet és jobbat tegyünk, mint amit általában tennünk kell.

Vállalatunk Tröszt irányítása alatt önálló akcióprogramot dolgozott ki, amely javarészt része lett a Tröszt összesített felajánlásának. A tervezett feladatok a mindennapi munkával is kapcsolatosak, de rajtuk keresztül segíteni és támogatni tudjuk az ideit és a jövő évi városfejlesztési terv megvalósulását, valamint Budapest lakosságát érintő feladatok színvonalas végrehajtását. Vállalásaink szakmailag arra irányulnak, hogy az eddiginél magasabb szintű, tartalmában és külső meg-

jelenésében is színvonalas szolgáltatást tudjunk nyújtani ügyfeleinknek, utasainknak. Biztosítani kívánjuk az ünnepsorozat-
ra érkező vendégek fontu-
rált fel- és visszaszállítá-
sát; az utazási irodák, pá-
lyaudvarok és járművek
esztétikai felkészítését, de-
korálását; a centenáriumi
emlékmák izléses elhelye-
zését. Forgalmi dolgozóink
részére pedig a centená-
riummal kapcsolatos fonto-
sabb tudnivalókról ismerte-
tő előadásokat szervezünk,
hogy a szükséges felvilágo-
sítást mindenkor meg tud-
ják adni. Centenáriumi kül-
lön megjelöléssel — felül-
bélyegzés, embléma — lát-
juk el menetjegyünket, küldeményeinket, boríték-
és levélpapírjainkat.

Nagyobb volumenű propa-
ganda célokat szolgáló
célküldetésekkel teljesítésé-
hez több Volán-vállalat is
csatlakozott. Az emeletes
autóbusz felhasználásával
vándorkiállítás szerve-
zünk Budapest kerületi
központjaiban „A Volán
Budapestért” címmel. A ki-
állítás dokumentálni fogja
mindazt a kezdeményezést,

amit az egyes vállalatok
tettek Budapest, és az egész
ország közlekedésének ja-
vításában. A látogatóknak
biztosítani kívánjuk, hogy
az együttműködés fejleszté-
sére vonatkozó ötleteiket
a helyszínen leadják, és az
ötletek hasznosításának
megfelelően díjazásban ré-
szesüljenek. A Filatéliával
egy olyan bélyegsorozatot
kivánunk készíteni, melynek
címei a Volán-vállalatok
legalapvetőbb tevé-
kenységeit ábrázolják. Bu-
dapest világváros jellegé-
nek, még vonzóbb városké-
pének kialakításához kor-
szerűen megtervezett és ki-
vitelezett fényreklámok el-
helyezésével akarunk noz-
zájárulni. Az Engels téri
pályaudvar tetejére VO-
LÁNBUSZ felirat kerül.

A vállalat nagy gondot
fordít arra is, hogy a mun-
kahelyi belső rend, eszté-
tika és a dolgozói szociális
körülményei fejlődjenek.
Ennek keretében kerítések,
homlokzatok rendbehozata-
lát, parkosítást, ebédlők, öl-
tözők dekorálását tervezik.
Bővíti a vállalat bérlet
üdülőhelyeit, biztosítja a
szakmunkástanulók fogá-
szati szűrővizsgálatát, no-

veli a forgalmi fizikai
dolgozók szálláshelyi kul-
túráját és tovább csökken-
ti — keresetsökkenés nél-
kül — gépkocsivezetőink
kalauzaik havi óraterjesíté-
sét.

Országos méretű, társa-
dalmi megmozdulásról lé-
vén szó, a szocialista bri-
gádok közreműködésének
aktivitása meghatározó té-
nyezőt jelenthet. Szükség
lesz rájuk most is, a már
korábban ismertett két
felajánlásnál. Így a VIII.
kerületben létesítendő Vo-
lán-park munkálatainál és
a meghirdetésre kerülő
„Budapest régen és ma”
történelmi vetélkedővel
összekapcsolt KRESZ-ver-
seny színvonalas lebonyolítá-
sánál.

Mind ezek mellett szocia-
lista együttműködésre kí-
vánunk lépni a Budapesti
Közlekedési Vállalattal. A
kooperáció kiterjedne a
forgalmi csúcsokra való
kölsönös besegítésre, autó-
busz-felújításra, gépkocsi-
vezetők kiképzésére, közúti
ellenőrzésre.

A felsorolt vállalások si-
kere dolgozóink együttmü-
ködését, segítőkész hozzáál-
lását igényli.
L. A.

Az MSZMP XIII. kerületi Bizottságának levele

MAGYAR
SZOCIALISTA
MUNKÁSPÁRT
XIII. kerületi Bizottsága

Kedves Elvtársak!

A centenáriumra készü-
ve — a fővárosi program-
mal és tervekkel össz-
hangban — kerületünk fej-
lesztésére, szépítésére mi is
gazdag programot készítet-
tünk. Programunk megva-
lósítása anyagi lehetősé-
geink mellett jelentős
mértékben támaszkodik a
kerület társadalmi erőire,
lakosságára, vállalatai-
nak dolgozóira.

Konkrét terveink és cél-
jaink teljesítéséhez kér-
jük a vállalatok, intézmé-
nyek kommunisztáinak,
párton kívüli dolgozóinak

támogatását. A támogatás
különböző formáin és ke-
retein belül számolunk az-
zal is, hogy a vállalat
minden tőle telhe-
tőt megtesz az utcára
néző épületek, az üze-
mek, intézmények külső
környezetének — járdák
fűvesített részeinek —, bel-
ső állapotának rendezésé-
re, kulturálttá tételére.

Kérjük, hogy az üzem
életével való mindennap-
os foglalkozás és törődés
mellett segítsék a kerület
centenáriumi program-
jának megvalósítását.
Segítségüket és közre-
működésüket előre is kö-
szönjük.

Elvtársi üdvözléssel:
KOVÁCS KÁROLY
kerületi első titkár

Budapest

Egy város kacskarin-
gókkal, szálegyenes utak-
kal, szemnek való szépsé-
gekkel, és tekintetnyomó-
ritó berkaszárnyatómeg-
gel. Talpalatnyi római
maradék az egyik híd tö-
vében, s ősi rom a város
zöld szívében: a Margitsziget-
ten. Aztán fehér jövődo-
bozok a külvárosokban: a
szaporodó lakótelepsejtek.
Egy város korompadló-
val, korommennyezettel,
kéményfák füstlombozat-
tal, domböklők a folyam
fölött és homorító forrás-
hoz hasonló hidak. Egy
város milliányi lobogó,
rohanó, hajlázó piaci
emberlánggal, tüzecske-

vel, aki világot gyújthat
minden virradatban.

S ugyanakkor: csöppet
sem költői város, közös
építményünk, matemati-
kai leleményünk. Egy rész
kő, egy rész lélek. Minden
parányi szöglete, kitürem-
kedése a mi felelősségünk.
A mienk történelmileg, s
mindig jelenesen: a maga
velünk egyidejű állapotá-
ban. Számok, tervrajzok,
törvények városa, orszá-
gunk feje, koponyája.
Nemcsak kultúra, nemcsak
földrajzi valóság, de meg-
testesült, minden előz-
ményt, fájdalmas-csúfo-
san, de értékővő öntudat-
tal is megőrző, szüntelenül
megújuló politika ez a vá-

ros. Történelem és kötele-
ző napi cselekvés mozgó
szobra, emberszabású titá-
ni gépezet, fővárosunk.

Ami volt: eleinkből sar-
jad, ami ma, amivé aka-
ratunk szerint lenni kíván-
kozik, a mi felelősségünk.
Itt egy ház: formálgatjuk a
tenyerünkön, mint alkotó
a teremtményét, mint kis-
gyermek a sárgogácsát.
Hová tegyük, hogy formáz-
zuk, hogy sose kelljen érte
szégyenkeznünk? Ott egy
föld alá kúszó, sötétség-
henger: mi robotolunk ér-
te, hogy sebesebben vihes-
sük a fényt. Amott színpa-
docska: fölállunk rá, kiáltó
szóval visszafelé az
elmúlásnak, beszélni úgy,
hogy nyomunk legyen, ne
csak elfulladt árnyékunk.
Kétféle falucskánk,
széles és vi-
lágunk csupán kistányér-

nyi része, belőled falato-
zunk, amíg vagyunk, s rád
szikkad hűlő porhüvelyünk
is. Hazát aki csak formái-
ni tud, amíg itt lakik: szől,
beleszól, megvív és pöröl
érted naponta. Bontani,
építeni — mondjuk mind-
annyian a minket is moz-
gató kötelező életrendelet-
tet. S tudjuk, mert ez a
város nemcsak ösztönünk,
húsnak, de ideológiánk,
filozófiánk is, hogy minden
jövődre vonatkozó kérdő-
jel: testvéri útonállónk.
Elénk áll, pénz és életet
egyszerre követelve.

De magunkért, de miér-
tünk: hogy ne csak lak-
helyünk, de egyre gyara-
podó lakásunk, otthonunk
legyen ez a város. Mint
annyiszor a történelemben,
amikor éltünk ez embersé-
ges Budapestben.
Nádor Tamás

A CENTENÁRIUMRA KÉSZÜLVÉ

Az angyalföldi Helytörténeti Klub munkájáról

Négyen beszélgetnek a kerek asztal körül.

— Felmentem a huszonegyemeletes tetejére —
mondja egyikük — de úgy sem tökéletes. Nem elég jó
a rálátás. A jellegzetes belső udvar nem érvényesül
kellően.

Azután szó esik valamilyen kérdőívről, amelynek
elkészülte egyszerűsített majd egy bizonyos felmérést. A
beszélgetők utalásokból, félszavakból is értik egymást,
a téma tökéletes ismeretének sajátos tolvajnyelvén foly-
tatják a társalgást.

Az Angyalföldi Helytörténeti Klub egyik szakcsoport-
ja a József Attila Művelődési Központ klubtermében
tartja megbeszélését. A szerdai rendszeres összejöve-
teleken állandóan jelen van a klub vezetője, Jelenics
József tanár, a négy szakcsoport pedig hetenként vál-
takoza tart megbeszélést. Most éppen a kultúrtörténeti
szakcsoport három tagja cseréli ki tapasztalatait. Jel-
képes is lehetne, hogy hárman három korosztály kép-
viselői; egy idősebb és egy fiatalabb férfi és egy egé-
zen ifjú, hosszuhajú, miniruhás lányka. A fiatalabb
férfi roppant ismerősnek tűnik, utóbb kiderül, hogy a
klub csaknem mindegyik tagja részt vett az emlékezes-
tes kerületi közti Fekete-féhr tv-vetélkedőn, így az
„egyoldalú” ismeretség a képernyőről származik. A köz-
életi szereplést azonban aligha tartották eseménynek
a munkahelyén, mert „Volt már ebből elég bajom” meg-
jegyzéssel, most kéri a neve mellőzését. A kéréshez
a többiek is csatlakoznak, így a csoport jelenlévő tagjai-
nak bemutatása csak ennyiből állhat: két üzemi dol-
gozó és egy zeneszerző.

A klubnak egyébként összesen mintegy 25—30 tagja
van, négy szakcsoportban megszotva. A múlt év no-
vemberében alakultak; a kerületi tanács népművelési
osztálya hívta életre a klubot, elsősorban a „Fekete-fe-
hér” tv-vetélkedő résztvevőiből, aktívából, a kerületet
szerető patriótákból. Sokan vannak közöttük fiatalok,

Jelenics József klubvezető is az. Itt a kerületben volt
évekig úttörő-titkár, s sokáig itt is tanított. A helytör-
téneti munkának kissé a megszállottja, de a lelkesedése
alighanem ragályos, mert rövid tájékozódás után a
közömbös érdeklődőt is kíváncsivá teszi a feldolgozan-
dó témák szépsége, sokasága iránt. S ahogy magyaráz,
mindig az tűnik a legérdekesebbnek, amiről éppen be-
szél. A munkásmozgalom történetével, ezen belül az
ifjúsági mozgalom történetével foglalkozó szakcsoport-
ban a sajtóanyagok, dokumentumok gyűjtésével ebben
az évben a felszabadulásig akarnak eljutni. A terület
rendkívüli szélessége és a klubtagok létszáma sajnos
kötelezően előírja minden témában a szigorú körülha-
tárolást. Így viszont egyszerű lehetőségek maradnak
kihasználhatlanul — remélhetőleg csak egyelőre.

A topográfiai szakcsoport jelenleg az angyalföldi
utcanévkét dolgozza fel, régi térképek segítségével
nyomon követve a városrész fejlődését. Gyűjtnek tárgy-
yi emlékeket is, ennek a szakcsoportnak birtokában
van például egy régi házszám-jelölő tábla, a volt Aréna
út 148-ból. Bizonyára sok hasonló érdekes tárgyi emlék
kallódik kerületünkben, jó lenne minél többet összeszed-
ni a készülő centenáriumi kiállításra.

Es milyen egyszerű témákat kínál a munkásélet-
móddal és üzemtörténettel foglalkozó csoport. Itt a kö-
rülhatárolás az úgynevezett hétházat jelölte meg a vizs-
gálódás céljaként. E házcsoport fényképezése volt be-
szélgetésünk kezdetén az egyik téma. Talán a honvédség
segítségével sikerül majd a légifelvétel. A fotós,
Jelenics Józsefnek egy régi tanítványa társadalmi mun-
kában készíti a most is az asztalon halmozódó érdekes
képeket. Egyébként a klub minden tagja társadalmi
munkában dolgozik. A kultúrtörténeti csoport a gazdag
anyagból a Váci út 89, a Dózsa György út 136, és a
Mautner Sándor utcai iskolák történetét dolgozza fel,
jelenleg a tanulók szüleinek foglalkozását méri fel. Máris

olyan ritkaságokra találtak, mint a Váci úti iskolában
az 1883—84-es iskoláévből fennmaradt írásos dokumen-
tumok, amelyekből a többi között az is kiderült, hogy
abban az időben milyen sok szerb és szlovák nemzetisé-
gű tanulója volt az iskolának. A kultúrtörténeti cso-
port hatóságárból — legalább is egyelőre — kimarad-
nak a kultúrházak, pedig a Poscher János klub történeté-
nek feldolgozása, vagy az újabb kor történelmében ép-
pen a József Attila művelődési központé, hallatlanul
izgalmas feladatot jelent. És az üzemi kultúrtörthonok?
Mint ahogy Jelenics elvtárs tájékoztat, az üzemekkel
a közeljövőben szeretnének kiépíteni kapcsolatot, leg-
alább egy üzemi összekötő személyt illetően. A klub
igyekszik megszervezni a helyenként már meglévő
üzemtörténeti anyagokat, gondolva itt a centenáriumi
kiállításra is és el akarja kezdeni az üzemek jelen éle-
tére vonatkozó anyagok, dokumentumok gyűjtését is,
hiszen az idő szárnyán suhanva hamarosan történelem-
mé válik a jelen is. A mai iskolásoknak történelmi
lecke a felszabadulás, a korosabb generációnak élete
egy része. S hogy az emlékek el ne vesszenek, a tervek
között szerepel a pártközvetek mellett és az üzemekben
működő nyugdíjasklubok felkeresése is.

Ezek a feladatok már a centenárium, Pest és Buda
egyesítésének 100 éves évfordulójára való készülődésre
utalnak. A már többször említett kiállítás mellett,
amely a klub egyéves működésének eredményeit is hi-
vatott dokumentálni, a kerületi történelemtanárok ré-
szére összel tapasztalatcsere jellegű bemutatót tartanak,
aminek anyagát a tanárok az oktatási anyagban hasz-
nosíthatják s a klub az iskolák helytörténettel foglal-
kozó őrseitől is segítséget, a munkába való bekapcsoló-
dást vár. Az általános iskolák között vetélkedőt is ren-
deznek majd Angyalföld történetéről.

Se' kérés, se' felhatalmazást nem kaptam ugyan,
de azért hadd írjam le; akiket érdekel a XIII. kerület
múltja, jelenlegi élete, a József Attila Művelődési Köz-
pontban minden szerdán délután ott találják Jelenics
József tanárt és a klub valamelyik szakcsoportját. Az
üzemeknek sem kell megvárni a klub jelentését. A
centenáriumi előkészítése, a kerület tartalmas életének
bemutatása minden angyalföldi lakos és dolgozó közös
feladata.

f.